

ת"פ 15265/03/11 - דקל בן לולו נגד מחלקה משפטית ארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 15265-03-11 מחלקה משפטית ארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב נ' בן לולו ואח'
תיק חיצוני: 55100002-7 מכס

בפני	כבוד השופט אבישי כהן
המבקש	דקל בן לולו באמצעות עו"ד עמית חדד ועו"ד עדי כרמלי
נגד	
המשיבה	מחלקה משפטית ארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב
החלטה	ע"י ב"כ עו"ד שירן באדי

במסגרת מספר בקשות שהגיש המבקש, הוגשה בקשה להחזרת תשלומי קנס שבוצעו במסגרת גזר הדין שניתן על ידי ערכאת בית המשפט השלום ביום 8.12.2019

אין מחלוקת עובדתית בין הצדדים כי ביום 8.12.2019 ניתן גזר דין על ידי כבוד השופטת שרה חביב, אשר כלל בין היתר הטלת רכיב כספי של קנס בסך 270,000 ₪.

במסגרת פסק דין בערעורים שהוגשו מטעם הנאשם והמאשימה התקבל ערעור המאשימה, נדחה ערעור הנאשם כך שלבסוף הרשיע בית המשפט המחוזי את הנאשם בארבעת האישומים שיוחסו לו בכתב האישום, אולם לאור השינוי המשמעותי ביחס להרשעתו, הורה בית המשפט המחוזי על ביטול גזר הדין והחזרת הדיון לבית משפט השלום לצורך גזירת עונשו מחדש (ראה פרוטוקול פסק הדין מיום 22.12.2020 עמודים 46-47)

לטענת המבקש, שולמו על חשבון הקנס סך של 123,919 ₪ כפי שעולה ממסמך שצורף ממערכת בתי המשפט והבקשה היא להורות על השבת הכספים ששולמו על חשבון הקנס וזאת נוכח ביטול גזר הדין לרבות ביטול הרכיב הכספי הגלום בו כחלק מהעונש שהוטל על המבקש.

בתגובת המשיבה בכתב פורטה התנגדותה לבקשה כאשר צוין כי אמנם בית המשפט המחוזי הורה על ביטול גזר הדין אולם זאת בשים לב לקבלת ערעור המאשימה והחמרת מצבו המשפטי של המבקש, שכן חלף מצבו המשפטי הקודם טרם הערעור, בו הורשע בשני אישומים בלבד ואילו עתה לאחר קבלת הערעור הורשע המבקש בכל ארבעת האישומים, מכאן שמצבו המשפטי של המבקש הוחמר במסגרת פסק הדין.

לטענת המשיבה בתגובתה בכתב, קיימים מקרים בהם הורה בית המשפט על השבת תשלומי קנס, מקום בו ההליך המשפטי הסתיים בזיכוי של הנאשם אולם במקרה שבפנינו כאשר מצבו המשפטי של הנאשם הוחמר, אין הצדקה

להשבת תשלומי הקנס ששולמו.

יתר על כן, הוסיפה המשיבה בטיעוניה בכתב וציינה כי רכיב הקנס בעבירות מס בהן הורשע המבקש הינו ממין העבירה וצפוי כי במסגרת גזר הדין החדש יושת על המבקש עונש של קנס כספי ולפיכך הכספים ששולמו על חשבון הקנס הקודם ישמשו לצורך תשלום הקנס שיוטל ואין מקום להשבת התשלומים שבוצעו.

עוד הודגש כי בשים לב לרציונל העומד בבסיס עיכוב ביצוע קנס בשונה מעיכוב עונש מאסר לפיו נקבע כי יש לשלם קנס שהוטל במסגרת גזר דין באופן מיידי, שכן אין מדובר בנזק בלתי הפיך וניתן להשיב המצב לקדמותו, על אחת כמה וכמה כאשר הקנס משולם לקופת המדינה, יש להקיש וללמוד לענייננו כי אין מקום להורות על השבת הכספים וזאת לצורך שימוש בהם במסגרת הקנס העתידי שיוטל.

בדיון שהתקיים במעמד הצדדים ביום 1.8.2022 חזרה המשיבה על תגובתה בכתב תוך מתן דגש לעובדה כי בית המשפט המחוזי אמנם ביטל את גזר הדין אבל זאת כתוצאה מהחמרת מצבו של המבקש בכך שהורשע בשני אישומים נוספים ואין מדובר במקרה של זיכוי.

ב"כ המבקש הדגיש בטיעונו בעל פה כי אין כל סמכות בדיון לעכב או להחזיק כספים ששולמו על חשבון קנס, שבוטל כחלק מביטול גזר הדין. על אף שקיימת השערה כזו או אחרת לעניין עונש הכולל בחובו קנס עתידי, אין בכך כדי להוות מקור סמכות שבדין לתפיסת הכספים. הפנה לסמכות הקיימת לעניין חילוט זמני במקרים מסוימים שפורטו בחוק אולם אין מנגנון של תפיסה זמנית של כספים לצורך קנס עתידי.

עוד הוסיף וציין, כי למדינה קיימות אפשרויות לגביית קנס עתידי, ככל ויוטל, במסגרת המרכז לגביית קנסות או במסגרת מאסר חלף קנס ומכאן אין כל סמכות להחזיק בכספים ששולמו על חשבון הקנס ויש להורות על השבתם למבקש.

דיון והכרעה

נקודת המוצא היא, החלטה בית המשפט המחוזי במסגרת פסק הדין לפיו הורה על ביטול גזר הדין והשבת העניין לבית משפט השלום לצורך מתן גזר דין אחד לכל ארבעת האישומים בהם הורשע.

בית המשפט המחוזי לא נתן כל הוראה ביחס לתשלומים ששולמו על חשבון הקנס שהוטל במסגרת גזר הדין שבוטל על אף שבהתאם לסמכותו על פי סעיף 213(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982 קיימת לו הסמכות למתן כל החלטה הנוגעת לרכיב מרכיבי גזר הדין ככל והערעור הוגש אף על גזר הדין ולא רק על הכרעת הדין, כפי שאכן התקיים במקרה שבפנינו.

בית המשפט המחוזי מצא לנכון מנימוקיו שפורטו בפסק הדין להורות על ביטול גזר הדין באופן מלא והשבת העניין לגזירת עונשו מחדש על ידי בית המשפט השלום.

פועל יוצא של העדר כל החלטה ביחס לתשלומים ששולמו על חשבון רכיב הקנס אינו מקים סמכות לבית משפט השלום

להורות על עיכוב תשלומי הקנס על יסוד ההשערה או הנחה כי יושת על המבקש קנס עתידי במסגרת גזר דין עתידי שיושת עליו.

על אף הטענה שובת הלב כי קנס הינו אינהרנטי לעבירות מס וכי נוכח החמרת עניינו המשפטי של הנאשם לאור העובדה כי הורשע בשני אישומים נוספים, המקים הנחה לכאורה כי יוטל עליו קנס כספי וזאת מבלי להידרש לשאלת גובה הקנס, לא מצאתי כי יש בהנחה זו כדי לאפשר את תפיסת הכספים ששולמו על חשבון קנס קודם לצורך הבטחת או תשלום קנס עתידי.

לא בכדי, המשיבה לא מצאה עיגון חוקי או סמכות שבדין לעכב כספים על חשבון קנס עתידי, הואיל ואין לכך סמכות שבחוק ומכאן שאין לבית המשפט קמא סמכות להורות על עיכוב והשארת הכספים ששולמו על חשבון הקנס שבוטל וזאת לצורך תשלומים שיכול ויוטלו במסגרת גזר דין עתידי.

בנסיבות העניין ומשלא מצאתי סמכות שבדין לעיכוב הכספים לצורך קנס עתידי ומבלי שיש בכך כדי לבסס ציפייה כלשהיא לעניין קביעה כזו או אחרת ביחס להטלת קנס עתידי, אם בכלל, מצאתי לנכון לקבל הבקשה.

לפיכך, אני מורה כי כל הכספים ששולמו על ידי המבקש על חשבון הקנס שהוטל עליו במסגרת גזר הדין מיום 8.12.2019 ואלו בלבד ולרבות פירותיהם, יוחזרו לידי המבקש תוך 14 יום.

מזכירות תעביר ההחלטה לידיעת הצדדים.

ניתנה היום, י"א אב תשפ"ב, 08 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.